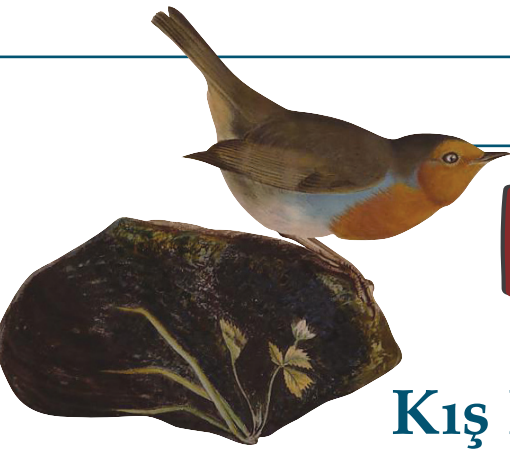

DOĞADA BU AY

Kış Mevsiminin Sevimli Konukları

Ardıç Kuşları

Sevimli ardıç kuşları, sert kış günlerinin yaklaştığı aralık ayında kuzey ülkelerinin soğuşundan kaçarak, güneydeki ülkelere iner. Bugünlerde bu ardıç kuşlarını sürüler halinde daha sık görmeye başlayacaksınız. Beş ardıç türünü daha yakından tanımaya hazır mısınız?

Tarla ardıcı

Fotoğraf: Keith Burtonwood

Tarla ardıcı, kışın en sık görülen ardıç türlerinden biridir. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Ağaçlık ve çalılık alanları tercih eder. Kışın sürüler halinde görülür. Bu sürülere iyi bakmanızı öneririz. Sürünün içinde arada sırada kızıl ardıç da görebilirsiniz. Tarla ardıçları çok hareketli ve gürültücüdür. Sürekli bir yerden başka bir yere hareket ederek beslenirler. Parklara gittiğinizde kuru yapraklardan gelen hisşitılara dikkat edin! Tarla ardıcı olabilir.

Nasıl Tanıyabilirim?

Tarla ardıcını üstten gördüğünüzde sırasıyla gri başı, kahverengi sırtı, gri kuyruk sokumu ve siyah kuyruğuyla hemen fark edilir. Göğsünde ve kanatlarının kenarlarında ardıçlara özgü benekler bulunur. Başka ardıç kuşlarının arasına karışmış olarak uçuyorsa, gövdesine göre daha uzun kuyruğuyla dikkati çeker.

Ökse ardıcı

Ökse ardıcı, Türkiye'de görülen en büyük ardıç kuşu türüdür. Ülkemizde bütün yıl görülebilir. Kış aylarında rastlamak daha kolaydır ve sürüler halinde dolaşır. Diğer ardıç türleri gibi ağaçlık ve çalılık alanları tercih eder. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Çoğunlukla böcek ve solucanla beslenmesine karşın kışın meyveyle beslenir. Beslendiği meyve ağaçlarını çok iyi korur ve başka ardıç kuşlarının yaklaşmasına izin vermez. Kötü havalarda bir ağaç tepesine çıkarak yüksek sesle şakımaya başladığı için bazı ülkelerde "Fırtına habercisi" olarak bilinir.

Nasıl Tanıyabilirim?

Diğer ardıçkuşu türlerine göre daha açık renklidir. Uçarken kuyruğunun dış uçlarında beyaz şeritler vardır. Göğsündeki benekler diğer ardıçkuşlarına göre daha büyük ve daha fazladır. Bu benekler, çizgi şeklinde değil, büyük yuvarlak noktalar şeklinde görülür. Üstten görüldüğünde bütünüyle açık gri renkli olarak algılanır. Uçarken alttan görürseniz kanat altındaki renge bakın. Bu ardıç kuşunun kanatlarının altı beyazdır.

Fotoğraf: Jules Fouarge

Öter ardıc

Fotoğraf: Richard Ford

Öter ardıc diğer ardıçkuşlarına göre daha narin görünüşlüdür. Dişisi ve erkeği birbirine benzer. Daha çok ormanlık alanları tercih eder. Kışın park ve bahçelerde de görülür. Salyangoz yemeyi çok sever. Salyangozları taşlara sürterek kabuklarını ezer ve içindeki eti yer. Kışınsa diğer ardıçkuşları gibi meyveyle beslenir. Öter ardıc sürü oluşturmaz. Daha çok yalnız ya da çok küçük gruplar halinde görülürler. Sürü yapan ardıç kuşları arasına karışabilirler.

Nasıl Tanıyabilirim?

Öter ardıc en çok kızıl ardıçla karıştırılır. Her ikisini konmuş halde ayırdetmenin en kolay yolu, kanatlarının hemen altındaki çizgilerin kalınlığına bakmaktır. Öter ardıcın kanat altındaki çizgileri kızıl ardıcın çizgilerine göre daha kalın ve ters V şeklindedir. Uçarken kanat altı sarı renklidir. Üstten koyu kahverengi görülür.

Fotoğraf: Rudy Petitjean

Kızıl ardıc

Türkiye'de kuş gözlemcilerinin en çok görmeyi istedikleri ardıç kuşu türüdür. Görünüşü çok zariftir. Daha çok iğne yapraklı ağaçların bulunduğu ormanları, ağaçlık alanları tercih eder. Kışın büyük sürüler oluşturarak güney bölgelere iner. Tarla kuşlarıyla karışık sürüler oluşturabilir. Sürü halinde uçarken sığırcıklara benzerler. Ancak bu sizi şaşırtmasın! Sığırcıkların uçuşları farklıdır. Kızıl ardıcın boyu öter ardıçla aynıdır. Diğer tüm ardıç kuşları gibi beslenirler. Dişisi ve erkeği birbirine benzer.

Nasıl Tanıyabilirim?

Kanatlarının altı pas kırmızısı rengindedir. Bu sayede uçarken kolayca tanıyabilirsiniz. Konmuş haldeyken kanat altındaki çizgiler aşağı doğru gittikçe inceler ve azalır. Üstten görürseniz öter ardıc gibi koyu kahverengi renkli olduğunu fark edersiniz. En belirgin özelliklerinden biri, gözünün hemen üstünde sürme gibi görünen açık renkli şerittir. Yüzünde bıyık izlenimi uyandıran açık renkli bir şerit daha bulunur.

Karatavuk

Ülkemizde yaz kış görülen bir ardıç kuşu türüdür. Ağaçlık ve çalılık alanlarda görülür. Kışın ötüşleri duyulabilir. En güzel ötüşe sahip ardıç kuşudur. Duyduğunuzda, biri şarkı söylüyormuş gibi gelir.

Fotoğraf: Frank Panis

Karatavuklar, daha çok tek başına ya da birbirine yakın ama ayrı ayrı dururken görülürler. Ardıç kuşları arasında bulunduğu bölgeyi en iyi koruyan, bu türdür. Bölgesine başka ardıç kuşları yaklaştığında sinirli bir şekilde ötüyormuş gibi duyulur. Doğrusu yaklaşan yabancı kuşlara ya da avcı hayvanlara çok kızar!

Nasıl Tanıyabilirim?

Tanıması en kolay ardıç kuşu türüdür. Erkeği simsiyahtır ve turuncu bir gagası vardır. Göz çevresi de turuncu-sarı renklidir. Dişisiyse koyu kahverengidir ve gagası donuk renklidir.

Burcu Meltem Arık
burcu.arik@dogadernegi.org

Kaynaklar:
İngiltere Kraliyet Kuşları Koruma Derneği - www.rspb.org
Uluslararası Kuşları Koruma Kurumu - www.birdlife.net
Türkiye Kuş Gözlemcilerinin Web Sayfası - www.kustr.org